
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

לאומיות אירופאית-מיתוס, גזע והסטוריה - 58755

תאריך עדכון אחרון 06-08-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: יחסים בין-לאומיים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): דר. עודד שטיינברג

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: oded.steinberg@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

ד"ר עודד שטיינברג

תאור כללי של הקורס:

הקורס יבחן את הלאומיות האירופאית תוך שימת דגש על מספר טקסטים ואירועים קאנונים. הקורס ינתח את עיקרי התיאוריות בחקר הלאומיות החל מסוף המאה ה-18 ועד למאה ה-21 ויתמקד בראש ובראשונה בהתפתחות המחשבה הלאומית בקרב שלוש 'הענקיות' האירופאיות: גרמניה, בריטניה וצרפת

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסימום של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לאפיין את שורשיה האינטלקטואלים של הלאומיות האירופאית להגדיר אירועי יסוד בלאומיות האירופית. לסווג את עיקרי התיאוריות הרווחות בקרב חוקרי הלאומיות. לתאר מושגי יסוד בחקר הלאומיות, כגון אתניות, מיתוס וקהילה. להדגים לעומק מקרה מבחן אחד בחקר הלאומיות. להשוות בין מקרי מבחן מרכזיים בלאומיות האירופאית

דרישות נוכחות (%) :

80

שיטת ההוראה בקורס:

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

קדמה והגדרות- האם האומה היא תופעה מודרנית?

התנועה הרומנטית והמיתוס הגרמני השבטי.

מודרניות, 'המצאת' הלאום והמהפכה הצרפתית.

אתניות או טרום לאומיות?

בריטיות ואנגלו-סאקסוניות.

קלטיות ואירלנד.

מאבק המיתוסים: פרנקים, גאלים והשדרה השלישית.

ההצלחה וכשלון הלאומיות הגרמנית.

1871 והמאבק 'הנצחי' על אלזס-לורניין.

המפגש בין הלאומיות, הגזענות והתיקוף ההיסטורי (פריודיזציה)

האם גרמניה יכולה (שוב) להיות אומה? מחשבות לאחר מלחמת העולם השנייה.

לאחר 'הנפילה' - חומת ברלין "וסוף הלאומיות"

ברקזיט ועלייתה המחודשת של הלאומיות

סיכום -מחקרים ומציאות עכשווית.

חומר חובה לקריאה:

- Gellner, Ernest. *Nations and Nationalism*. Ithaca: Cornell University Press, 1983;
סמית, א. ד., ברור, א., & החברה ההיסטורית הישראלית.. האומה בהיסטוריה. ירושלים: ירושלים :
החברה ההיסטורית הישראלית, תשס"ג, 2003.
- Benario, Herbert W. "Arminius into Hermann: History into Legend." *Greece & Rome*
51, no. 1 (2004): 83-94.
- Fichte, J. G. *Addresses to the German Nation*, 1995[1806].
- Bell, D. *The Cult of the Nation in France: Inventing Nationalism, 1680-1800* (1st
Harvard University Press paperback ed.). Cambridge, MA: Harvard University Press,
2003
- Hobsbawm, E. J. *Nations and Nationalism since 1780 : Programme, Myth, Reality*.
2nd ed. Canto (Cambridge University Press).
- Hastings, A. *The Construction of Nationhood : Ethnicity, Religion and Nationalism*
(Wiles lectures. Y). Cambridge: Cambridge University Press, 1997.
- Hutchinson, John, and Anthony D Smith. *Ethnicity: Anthropological Constructions*.
Oxford: Oxford : Oxford University Press, 1996.
- Colley, Linda. *Britons : Forging the Nation, 1707-1837*. New Haven ; London: Yale
University Pres
- Leerssen, Joseph Th. *National Thought in Europe : A Cultural History*.
Amsterdam: Amsterdam University Press, 2006.s, 1992.
- Hutchinson, J. *The Dynamics of Cultural Nationalism : The Gaelic Revival and the
Creation of the Irish Nation State*. London: Allen & Unwin, 1987.
- Joep Leerssen (2006) 'Englishness, ethnicity and Matthew Arnold', *European Journal
of English Studies*, 10:01, pp. 63-79.
- Dietler, Michael. "Our Ancestors the Gauls": Archaeology, Ethnic Nationalism, and
the Manipulation of Celtic Identity in Modern France", *American Anthropologist* 96
(1994), pp. 584-605.
- Krzysztof Pomian, "Franks and Gauls," in *Realms of Memory : Rethinking the French
Past*, ed. Pierre Nora and Lawrence D. Kritzman (New York, 1996), pp. 27-76
- Confino, Alon. *The Nation as a Local Metaphor : Württemberg, Imperial Germany,
and National Memory, 1871-1918*. Chapel Hill ; London: University of North Carolina
Press, 1997.

-
- Renan, Ernst. (1881) "What is a Nation?" in Woolf, S., & Ebrary, Inc. (1996). *Nationalism in Europe, 1815 to the present: A reader*. London ; New York: Routledge.
- Mosse, George L. "Racism and Nationalism." *Nations and Nationalism* 1, no. 2 (1995): pp. 163-173.
- Schöttler, Peter. "After de Deluge: The Impact of the Two World Wars on the Historical Work of Henri Pirenne and Marc Bloch". In: Stefan Berger / Chris Lorenz (Hg.), *Nationalizing the Past. Historians as Nation Builders in Modern Europe*. Houndmills 2010, pp. 404-424.
- Evans, Richard J. "The New Nationalism and the Old History: Perspectives on the West German Historikerstreit (Review Essay)." *Journal of Modern History* 59, no. 4 (1987): pp. 761-797.
- Hobsbawm, E. *Interesting Times : A Twentieth-Century Life*. London: Abacus, 2003.
- Habermas, Jürgen. "Citizenship and national identity: some reflections on the future of Europe." *Praxis international* 12, no. 1 (1992): 1-19.
- Zimmer, Oliver. "Boundary Mechanisms and Symbolic Resources: Towards a Process-Oriented Approach to National Identity." *Nations and Nationalism* 9, no. 2 (2003): pp. 173-19

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 20 %
השתתפות 20 %
גשת עבודה 40 %
גשת תרגילים 20 %
גשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: